

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 19.7.2006
KOM(2006) 406 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU
O VYKONÁVANÍ ODPADOVEJ LEGISLATÍVY SPOLOČENSTVA

smernica 75/442/EHS o odpadoch,
smernica 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch,
smernica 75/439/EHS o zneškodňovaní odpadových olejov,
smernica 86/278/EHS o splaškových kaloch,
smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov
a smernica Rady 1999/31/ES o pozemnej skládke odpadov

ZA OBDOBIE ROKOV 2001 – 2003

{SEC(2006)972}

1. ÚVOD

Cieľom tejto správy je informovať ostatné inštitúcie Spoločenstva, členské štáty a verejnosť o vykonávaní odpadovej legislatívy EÚ (smernice 75/442/EHS, 91/689/EHS, 75/439/EHS, 86/278/EHS, 94/62/ES a 1999/31/ES) v období rokov 2001 – 2003.

Pokiaľ ide o obsah a štruktúru týchto šiestich smerníc, dosť sa líšia jedna od druhej. Smernicami 75/442/EHS a 91/689/EHS sa formulujú všeobecné základné ustanovenia uplatniteľné pre všetok odpad a nebezpečný odpad; smernica 1999/31/ES sa zaoberá jednou konkrétnou metódou – tvorbou pozemných skládok; a smernice 75/439/EHS, 86/278/EHS a 94/62/ES kladú požiadavky pre špecifické odpady – odpadové oleje, splaškové kaly a odpady z obalov – ktoré sa líšia vo svojich špecifických vlastnostiach i v spôsobe, ako s nimi hospodáriť.

Správa bola napísaná v súlade s článkom 5 smernice 91/692/EHS¹, ktorou sa štandardizujú a racionalizujú správy o vykonávaní niektorých smerníc súvisiacich so životným prostredím. Vychádza z informácií, ktoré dodali členské štáty, a je k nej pripojený aj pracovný dokument útvarov Komisie, kde možno nájsť podrobnejší rozbor informácií a údajov získaných od nich.

Celkovo možno povedať, že sa dosiahol pokrok, ale vykonávanie odpadovej legislatívy stále nemožno pokladať za uspokojivé, čo sa napokon prejavuje veľkým počtom konaní o porušení právnych predpisov Spoločenstva v oblasti odpadov. Aby sme sa dopracovali k plnému zavedeniu odpadovej legislatívy, treba vynaložiť ešte veľké úsilie, a to najmä v oblasti predchádzania odpadom a ich recyklovania. Práve týmto otázkam sa venuje nedávno prijatá Tematická stratégia Európskej únie pre predchádzanie odpadom a ich recyklovanie², ktorá sa sústreďuje na vplyv odpadu na životné prostredie a na zohľadňovanie životného cyklu v odpadovom hospodárstve.

2. SMERNICA 75/442/EHS O ODPADOCH, ZMENENÁ A DOPLNENÁ SMERNICOU 91/156/EHS

Smernica 75/442/EHS³ ustanovuje základný právny rámec uplatniteľný v odpadovom hospodárstve Spoločenstva. Venuje sa najmä: definícii odpadu; postupnosti pravidiel v odpadovom hospodárstve podľa ich dôležitosti; zásade blízkosti a sebestačnosti pri zneškodňovaní odpadu; plánovaniu odpadového hospodárstva; povoľovaniu zariadení a prevádzok vykonávajúcich zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadu; dohľadu príslušných orgánov; požiadavkám na vedenie záznamov; zásade „znečisťovateľ platí“ a požiadavkám na vypracúvanie správ.

Všetky členské štáty potvrdili, že dodali Komisii podrobné informácie o platných **právnych predpisoch a nariadeniach** s cieľom začleniť uvedenú smernicu do vnútroštátnej legislatívy.

Rozhodujúcu úlohu tu zohráva správne pochopenie a vykonávanie článkov venovaných **definícii odpadu**, lebo len tak môžu členské štáty náležite splniť svoje záväzky v

¹ Ú. v. ES L 377, 23. 12. 1991, s. 48.

² KOM (2005) 666 konečné znenie, 21.12.2005.

³ Ú. v. ES L 194, 25. 7. 1975, s. 47. Smernica zmenená a doplnená smernicou 91/156/ES (Ú. v. ES L 78, 26. 3. 1991, s. 32).

rámci odpadového hospodárstva, súvisiace s touto smernicou aj s ostatnou odpadovou legislatívou. Rozhodnutím Komisie 2000/532/ES, zmeneným a doplneným v roku 2001⁴, vydaným v konsolidovanej podobe, sa ustanovil Európsky zoznam odpadov. V sledovanom období sa vykonávanie článkov venovaných definícii odpadu zvažovalo prostredníctvom viacerých konaní o porušení právnych predpisov a súdnych konaní (Taliansko, Spojené kráľovstvo, Rakúsko a iné súvisiace prípady).

Do dnešného dňa podľa uvedenej smernice vypracovali a oznámili Komisii svoje aktualizované **plány odpadového hospodárstva** všetky členské štáty. Viaceré členské štáty uviedli, že sa pri vypracúvaní svojich plánov radili a spolupracovali s inými členskými štátmi. Niektoré členské štáty uviedli prípady, keď museli pristúpiť k opatreniam brániacim pohybu odpadov, ktoré nie sú v súlade s ich plánmi odpadového hospodárstva.

Začali sa uplatňovať aj opatrenia na **predchádzanie vzniku odpadu**, ale informácie o ich dosahu nie sú dostatočné.

Väčšina členských štátov uviedla, že dosiahli vysoký stupeň **sebestačnosti**, pokiaľ ide o zneškodňovanie odpadu, až okolo 99 %, čo v podstate zodpovedá úrovni opísanej v predchádzajúcej vykonávacej správe za obdobie rokov 1998 – 2000.

Z **údajov o vzniku a úprave odpadu** dostupných v rámci EÚ-15 vyplýva, že množstvo domáceho odpadu stúplo na 580 kg na osobu a rok. Pokiaľ ide o jeho úpravu, vzrástol stupeň recyklovania na priemernú hodnotu 32 %, hoci stupne recyklovania v jednotlivých členských štátoch sa veľmi líšia (od 8 do 56 %); tvorba pozemných skládok mierne klesla, ale stále zostáva prevládajúcou metódou (v priemere 44 %). V niektorých členských štátoch prevláda spôsob úpravy odpadu spaľovaním, spojený najmä so zhodnocovaním vzniknutej energie. Vzrástla aj tvorba nebezpečného odpadu, a to na úroveň 120 kg na osobu a rok; prevládajúcim spôsobom úpravy boli opäť pozemné skládky (v priemere 26%), kým stupeň recyklovania dosiahol priemernú hodnotu 21 %.

Viaceré členské štáty informovali Komisiu, že uplatnili **výnimku z požiadavky povolenia**, čo táto smernica umožňuje.

Väčšina členských štátov dodržala záväzky súvisiace s **vedením záznamov** v zmysle článku 14. Niektoré pridali k záväzkom pre pôvodcov nebezpečného odpadu ďalšie záväzky pre pôvodcov odpadov.

3. SMERNICA 91/689/EHS O NEBEZPEČNÝCH ODPADOCH

Smernicou 91/689/EHS⁵ sa rozširuje pôsobnosť smernice 75/442/EHS tým, že sa v nej ustanovujú prísnejšie požiadavky na úpravu a kontrolu nebezpečného odpadu. Týka sa najmä definície nebezpečného odpadu; zákazu miešania jedného druhu nebezpečného odpadu s iným druhom, či už nebezpečného, alebo iného odpadu; špeciálnych požiadaviek na vydanie povolenia zriaďujúceho prevádzky a podniky, ktoré manipulujú s nebezpečným odpadom; pravidelných inšpekcií a záznamov, ktoré si musia viesť pôvodcovia nebezpečného odpadu; vhodných obalov na nebezpečný odpad a jeho označovania pri zbere, preprave a dočasnom skladovaní; a napokon plánov odpadového hospodárstva pre nebezpečný odpad.

⁴ Rozhodnutie Komisie 2001/118/ES, Ú. v. ES L 47, 16.2.2001, s. 1.

⁵ Ú. v. ES L 377, 31. 12. 1991, s. 20.

Všetky členské štáty potvrdili, že dodali Komisii podrobné informácie o platných **právnych predpisoch a nariadeniach** s cieľom začleniť smernicu 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch a zoznam odpadov (rozhodnutie 2000/532/ES v znení zmien a doplnení) do vnútroštátnej legislatívy.

Rakúsko, ako aj oblasť Valónska v Belgicku, Česká republika, Dánsko, Fínsko, Nemecko, Švédsko a Spojené kráľovstvo informovali Komisiu podľa článku 1 ods. 4 o **ďalších odpadoch**, ktoré možno pokladať za nebezpečné.

Rakúsko, Belgicko (Brusel a oblasť Flámska), Česká republika, Fínsko, Nemecko, Írsko, Holandsko, Portugalsko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko prijali opatrenia na **rozlišovanie domáceho nebezpečného odpadu od nebezpečného odpadu, ktorého pôvodcami nie sú domácnosti**, a to v súlade s článkom 1 ods. 5. Jasným cieľom týchto opatrení je oddeliť zber určitých nebezpečných zložiek, ktoré obsahuje domáci odpad.

Všetky členské štáty vo svojich správach uviedli, že dodržali požiadavky článku 2 ods. 1 na **vedenie záznamov a identifikáciu** uskladňovania nebezpečného odpadu.

Členské štáty potvrdili, že prijali nevyhnutné opatrenia, aby **zabránili zmiešavaniu** nebezpečných odpadov (článok 2 ods. 2 až ods. 4). Správy jednotlivých členských štátov sa však líšia v podrobnostiach, niektoré len uvádzajú odkazy na vnútroštátne právo, zatiaľ čo iné svoje opatrenia aj citujú alebo vysvetľujú.

V Taliansku schválili výnimky ustanovené v článku 3 ods. 2 a nahradili **požiadavky na vydávanie povolení** na zhodnocovanie odpadu všeobecnými vnútroštátnymi pravidlami. Veľká Británia (Anglicko, Škótsko a Wales) v roku 2005 informovala o zmenách a doplneniach existujúcich výnimiek prijatých pred 27. júnom 1995.

Všetky členské štáty vo svojich správach uviedli, že príslušné orgány vykonávajú pravidelné inšpekcie, ako sa vyžaduje podľa článku 4 ods. 1. Ich frekvencia je vo väčšine krajín rôzna a závisí popri inom od druhu a množstva odpadu a od spôsobu jeho skladovania. V Českej republike, Maďarsku, Holandsku, Slovinsku a Švédsku vypracovali inšpekčné plány.

Väčšina krajín podrobne rozviedla vykonávacie opatrenia v súvislosti s požiadavkami na **vedenie záznamov**, ako sa ukladá článkom 4 ods. 2. V Spojenom kráľovstve zatiaľ nie sú plne zavedené požiadavky na zaobchádzanie s nebezpečným odpadom. Brusel a oblasť Flámska v Belgicku, ako ani Nemecko a Írsko sa vo svojich správach nijako nedotkli požiadaviek na vedenie záznamov o prepravcoch odpadu. Navyše, v oblasti Flámska v Belgicku, v Dánsku a v Portugalsku zaviedli povinnosť pravidelne zasielať príslušným orgánom zaznamenané informácie (príp. výňatky z nich).

Členské štáty informovali o vnútroštátnych opatreniach na zavedenie článku 5 ods. 1, aby sa zabezpečilo **náležité balenie a označovanie** nebezpečného odpadu, a niektoré aj podrobnejšie vysvetlili tieto opatrenia.

Vo väčšine členských štátov sú nebezpečné odpady začlenené do všeobecných **plánov odpadového hospodárstva**. Slovensko a Španielsko uviedli, že svoje plány, ako riešiť nebezpečný odpad, vypracúvajú, prípadne náležite prepracúvajú.

4. SMERNICA 75/439/EHS O ZNEŠKODŇOVANÍ ODPADOVÝCH OLEJOV

Smernica 75/439/EHS⁶ bola vypracovaná s cieľom zriadiť fungujúci systém zberu, spracovania, uskladňovania a zneškodňovania odpadových olejov, napr. mazív do motorov a dopravných prostriedkov, a chrániť životné prostredie pred škodlivými účinkami manipulácie s týmito olejmi. Venuje sa hlavne bezpečnému a kontrolovanému hospodáreniu s odpadovými olejmi; ich prednostnému spracovaniu regeneráciou; verejným informačným kampaniam; povoleniam pre prevádzky, aby mohli manipulovať s odpadovými olejmi, limitným hodnotám emisií vznikajúcich pri spaľovaní a kompenzáciám určeným prevádzkam, ktoré zbierajú alebo zneškodňujú odpadové oleje.

Všetky členské štáty vo svojich správach poskytli Komisii podrobné informácie o súčasných platných **právnych predpisoch a nariadeniach** súvisiacich so zneškodňovaním odpadových olejov. Mnohé krajiny uviedli, že prijali prísnejšie opatrenia s cieľom chrániť životné prostredie. Česká republika, Írsko, Holandsko, Portugalsko a Slovinsko napísali, že na svojom území nemajú podniky, ktoré by regenerovali odpadové oleje.

Čo sa týka **hospodárenia s odpadovými olejmi**, z dostupných údajov vyplýva, že v krajinách EÚ-15 sa v roku 2003 zozbierali 2 milióny ton odpadových olejov, čo predstavuje úroveň zberu 81 %. Z toho sa 44 % odpadových olejov regenerovalo (najvyšší stupeň regenerácie bol zaznamenaný v Luxembursku, Holandsku, Taliansku a Maďarsku) a 46 % sa použilo ako palivo. V období rokov 1995 – 2003 celkové množstvo olejov uvedených na trh/predaných kleslo o 11 % (z 5,0 miliónov ton na 4,4 milióna), ale objem vzniknutých a zozbieraných odpadových olejov sa takmer nezmenil; ani úroveň regenerácie a spaľovania odpadových olejov nevykazuje nijaké pozoruhodné zmeny.

Viacere členské štáty oznámili, že im žiadne **obmedzenia** nebránia, aby dali prednosť spracovaniu odpadových olejov regeneráciou podľa článku 3 ods. 1. Ostatné členské štáty však takéto obmedzenia uviedli: väčšinou vyplývajú z hospodárskej situácie – niekde sa napríklad produkuje malý objem odpadových olejov, v iných členských štátoch je ich spaľovanie lacnejšie alebo majú trh dostatočne nasýtený východiskovými olejmi.

Väčšina krajín vo svojich správach oznámila, že uskutočnili **verejné informačné kampane** na zvýšenie povedomia verejnosti o situácii s odpadovými olejmi, ako sa ukladá v článku 5 ods. 1.

Asi polovica krajín vo svojich správach oznámila, že u nich existuje možnosť **vybrať si** ktorýkoľvek zo spôsobov spracovania odpadových olejov (regenerácia a spaľovanie), ako sa ustanovuje v článku 5 ods. 3.

Členské štáty takisto uviedli, že majú zavedený **povol'ovací systém** pre prevádzky, ktoré manipulujú s odpadovými olejmi, ako aj pre tie, ktoré ich zbierajú (článok 5 ods. 4). Aby sa zabezpečilo dodržiavanie podmienok ustanovených vo vydaných povoleniach, vykonávajú sa **inšpekčné kontroly**.

Všetky uvedené **limitné hodnoty emisií vznikajúcich pri spaľovaní** sú v súlade s limitnými hodnotami stanovenými v smernici alebo aj nižšie. Viaceré krajiny si stanovili limitné hodnoty aj pre spaľovacie prevádzky s tepelným príkonom nižším ako 3 MW.

---

⁶ Ú. v. ES L 194, 25. 7. 1975, s. 31, zmenená a doplnená smernicou 87/101/EHS (Ú. v. ES L 42, 12.2.1987, s. 43).

Niektoré členské štáty poskytujú **kompenzácie** za zber a/alebo za zneškodňovanie odpadových olejov.

5. SMERNICA 86/278/EHS O SPLAŠKOVÝCH KALOCH

Smernica 86/278/EHS⁷ reguluje používanie splaškových kalov v poľnohospodárstve, aby sa predišlo škodlivým účinkom na pôdu, vegetáciu, zvieratá i človeka. Jej cieľom je takisto podporiť správne využívanie kalov v poľnohospodárstve. Venuje sa najmä limitným hodnotám ťažkých kovov v pôde a kaloch; úprave kalov; podmienkam, za ktorých možno kaly využívať v poľnohospodárstve; odberu vzoriek a analýze pôdy i kalov a vedeniu záznamov o množstve vyprodukovaných kalov a ich využití v poľnohospodárstve.

Od posledného sledovaného obdobia Komisia zaznamenala viacero zmien a doplnení v rámci vnútroštátnych legislatív, najmä v Belgicku, Českej republike, Írsku a Rakúsku (asi 20 právnych aktov spolkových krajín).

Osem z 15 členských štátov uviedlo jednu alebo viaceré **limitné hodnoty pre ťažké kovy v pôde** nižšie ako hodnoty ustanovené v smernici. Platí to aj pre všetky nové členské štáty, od ktorých sú dostupné údaje.

Členské štáty využívajú rozličné biologické, chemické, tepelné alebo mechanické **metódy úpravy kalov**, niekedy ich aj kombinujú. Patrí sem aeróbna a anaeróbna stabilizácia, dehydratácia a sušenie, kompostovanie, úprava vápnom alebo inými chemickými látkami, zúrodňovanie a uskladnenie. **Frekvencia analýzy kalov** závisí od veľkosti prevádzky, ktorá upravuje odpadovú vodu.

Väčšina členských štátov EÚ-15 zaznamenala vzostup v produkcii kalov v období rokov 2001 – 2003, niektoré uviedli údaje o nezmenenej alebo mierne zníženej produkcii. Nové členské štáty poskytli údaje o zvýšenej produkcii.

Čo sa týka **využívania kalov v poľnohospodárstve**, sedem členských štátov (Belgicko – Valónsko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Spojené kráľovstvo a Maďarsko) oznámilo, že použijú až 50 % aj viac vyprodukovaných kalov na pôdu. Na druhej strane Fínsko, Švédsko a Slovinsko používajú menej než 17 % vyprodukovaných kalov na pôdu, zatiaľ čo Grécko, Holandsko, Belgicko (Flámsko), Slovensko a Česká republika rozmiestňujú kaly na poľnohospodársku pôdu len málo alebo vôbec.

Medzi jednotlivými členskými štátmi badať pozoruhodné odlišnosti, u niektorých vidno klesajúcu tendenciu, čo možno vysvetliť zvýšeným záujmom verejnosti o bezpečnosť používania kalov v poľnohospodárstve. Takisto v niektorých členských štátoch alebo ich regiónoch právne predpisy zakazujú alebo výrazne obmedzujú rozmiestňovanie kalov na poľnohospodársku pôdu, čo je dané prísnejšími limitnými hodnotami pre ťažké kovy a niekedy aj pre organické zložky.

Pokiaľ ide o **kvalitu kalov**, priemerné koncentrácie ťažkých kovov v kaloch používaných v poľnohospodárstve v krajinách EÚ sa nachádzajú dost' hlboko pod limitnými hodnotami stanovenými v prílohe I B k smernici. Toto platí aj pre krajiny EÚ-15, aj pre nové členské štáty, od ktorých sú dostupné údaje. Hoci medzi jednotlivými členskými štátmi stále existujú

---

⁷ Ú. v. ES L 181, 4.7.1986, s. 6.

rozdiely, potvrdzuje sa všeobecná tendencia pomalého, ale trvalého poklesu týchto koncentrácií.

Celkovo je smernica 86/278/EHS perspektívny nástroj, ktorý je dosť efektívny v predchádzaní rozširovaniu znečistenia z používania splaškových kalov. Takže používanie splaškových kalov ako hnojiva na poľnohospodársku pôdu možno pokladať za jednu z najpriateľnejších možností pre životné prostredie, ak – a jedine vtedy, ak – kal nijako neohrozuje životné prostredie, zvieratá ani ľudské zdravie.

6. SMERNICA 94/62/ES O OBALOCH A ODPADOCH Z OBALOV

Smernicou 94/62/ES⁸ sa sledujú dva hlavné ciele: chrániť životné prostredie a zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu. Na tento účel sa ňou ustanovujú opatrenia, ktorých prednostným cieľom je predchádzať vzniku odpadov z obalov a ďalej potom hlavne opätovne používať tieto obaly, recyklovať ich a iným spôsobom zhodnocovať, a tým redukovať potrebu koncového zneškodňovania odpadov z obalov.

Všetky členské štáty dodali Komisii podrobnosti o tom, aké **právne predpisy, nariadenia a administratívne ustanovenia** prijali v súlade s touto smernicou o obaloch. Rakúsko, Belgicko a Holandsko informovalo Komisiu o programoch, v ktorých zaviedli dokonca vyššie cieľové hodnoty ako tie ustanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) a c). Komisia potvrdila všetky takéto programy svojimi rozhodnutiami podľa článku 6 ods. 10. V súčasnosti prebiehajú **konania o porušení právnych predpisov** proti dvom členským štátom (Nemecko a Holandsko).

Všetky členské štáty prijali opatrenia, ako **predchádzať vzniku odpadov z obalov**. Patria sem rozličné druhy plánov, dohôd, informačných kampaní, dotácií, cieľov a ekonomických nástrojov (dane, pokuty pôvodcom odpadu podľa zásady zodpovednosti atď.). Napriek týmto opatreniam množstvo odpadov z obalov vzrástlo zo 65,5 miliónov ton v roku 2000 na 66,6 miliónov ton v roku 2002. Tento rast je však pomalší ako rast HDP v uvedenom období.

Väčšina členských štátov prijala opatrenia na podporu opätovného používania obalov. Patria sem rozličné druhy plánov, dohôd, informačných kampaní, cieľov a ekonomických nástrojov (dane, zálohy za jednorazové obaly, odstupňované pokuty pôvodcom odpadu podľa zásady zodpovednosti atď.).

Do roku 2002 všetky členské štáty dosiahli **ciele** stanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) a c). Grécku, Írsku a Portugalsku bola priznaná možnosť oddialiť dosiahnutie týchto cieľov až do roku 2005, pričom dosiahli aspoň svoj individuálny cieľ, a to 25 % hodnotu zhodnotenia odpadov z obalov a ich spaľovania v spaľovacích prevádzkach s následným využitím tepla. V roku 2002 dosiahla v krajinách EÚ-15 priemerná hodnota zhodnotenia odpadov z obalov a ich spaľovania v spaľovacích prevádzkach s následným využitím tepla úroveň 62 % a priemerný stupeň recyklovania dosiahol hodnotu 54 %. V oblasti recyklovania obalových materiálov sa dosiahli tieto priemerné hodnoty: sklo 58 %, papier a kartón 68 %, kovy 57 % a plasty 24 %.

---

⁸ Ú. v. ES L 365, 31.12.1994, s. 10, zmenená a doplnená smernicou 2004/12/ES, Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2004, s. 26 a smernicou 2005/20/ES, Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 17.

Všetky členské štáty zaviedli **vracanie, zber a zhodnocovanie** obalov. Väčšina členských štátov využíva zásadu zodpovednosti pôvodcu odpadu, niektoré pokrývajú všetky náklady na zber, triedenie a recyklovanie odpadov z obalov. Inde majú taký systém, že samosprávy platia celé alebo časť nákladov na zber, triedenie a recyklovanie odpadov z obalov v domácnostiach. Rovnako sa darí pokryť náklady na priemyselný/komerčný odpad z obalov systémami vychádzajúcimi zo zásady zodpovednosti pôvodcu odpadu alebo ich pokryjú rovno priemyselní/komerční držitelia odpadu. V Spojenom kráľovstve využívajú systém obchodovateľných certifikátov („Packaging Recovery Notes“ čiže systém PRN) ako súčasť opatrení v rámci zásady zodpovednosti pôvodcu odpadu. V Dánsku a Holandsku nemajú zavedené systémy vychádzajúce zo zásady zodpovednosti pôvodcu odpadu, vracanie obalov je u nich založené na činnosti samospráv a dohodách dobrovoľníkov s priemyslom. Na konci roka 2003 v Dánsku, Švédsku a Nemecku povinne záložovali určité druhy jednorazových nápojových obalov.

Vo väčšine členských štátov majú opatrenia na **podporu používania recyklovaných materiálov**. Patria sem rozličné typy plánov, dohôd, informačných kampaní a ekonomických nástrojov (dane a dotácie, najmä na výskum a vývoj).

Všetky členské štáty v širokom meradle publikovali opatrenia ustanovené smernicou. Rozvinuli širokú škálu **informačných aktivít** na rozličných úrovniach: na úrovni vlád, podnikateľských subjektov aj recyklačných programov. Sú zamerané na širokú škálu cieľových skupín: na firmy zainteresované na výrobe a predaji obalov, na konečného spotrebiteľa, školy.

Počas referenčného obdobia k tejto správe sa pokladali za harmonizované normy iba normy EN 13428:2000 a EN 13432:2000⁹. Vo väčšine členských štátov tieto normy prevzali do vnútroštátnych noriem. V súvislosti s dodržiavaním najdôležitejších požiadaviek prílohy II k smernici o obaloch Komisia nedisponuje vedomosťou o žiadnych ďalších vnútroštátnych normách.

Všetky členské štáty zahrnuli do svojich **plánov odpadového hospodárstva** kapitolu o hospodárení s obalmi a odpadmi z obalov¹⁰.

Čo sa týka **ekonomických nástrojov**, v Belgicku, Dánsku, Fínsku, Francúzsku, Maďarsku a Írsku využívajú dane a odstupňované zdanenie. V Spojenom kráľovstve využívajú systém obchodovateľných certifikátov ako súčasť záväzkov tejto krajiny vychádzajúcich zo zásady zodpovednosti pôvodcu odpadu. V mnohých členských štátoch poskytujú dotácie.

Z týchto **výsledkov** vidno, že smernicou 94/62/ES sa podarilo úspešne zdvihnúť úroveň recyklovania odpadov z obalov, ich zhodnocovania a spaľovania v spaľovacích prevádzkach s využitím tepla, prekračujúc ciele stanovené na rok 2001. Navyše, hoci vo väčšine členských štátov celkové množstvo ton odpadov z obalov stále rastie, celkovo sa v EÚ a často aj v jednotlivých členských štátoch v období rokov 2000 až 2002 oddelili väzby medzi hospodárskym rastom a rastom množstva odpadov z obalov. Podrobný rozbor celkových nákladov a výhod smernice o obaloch a odpadoch z obalov bude obsahom ďalšej správy, ako sa ustanovuje v článku 6 ods. 8 tejto smernice.

---

⁹ Odkazy na normy EN 13427:2004, EN 13428:2004, EN 13429:2004, EN 13430:2004, EN 13431:2004 a EN 13432:2000 boli publikované v správe Komisie v Ú. v. EÚ C 44, 18.2.2005, s. 23.

¹⁰ Slovinsko uvádza, že má príslušné opatrenia začlenené do iného programu.

7. SMERNICA 1999/31/ES O POZEMNEJ SKLÁDKE ODPADOV

Smernicou 1999/31/ES¹¹ sa regulujú pozemné skládky odpadov, aby sa predchádzalo akýmkoľvek negatívnym účinkom pozemných skládok na životné prostredie a ľudské zdravie alebo sa aspoň redukovali na najnižšiu možnú mieru, berúc pritom do úvahy aj celosvetové hľadisko. Na tento účel sú v nej obsiahnuté ustanovenia o povolených a nepovolených odpadoch v pozemných skládkach, o povolených a nepovolených spôsoboch úpravy skládok a stanovujú sa v nej aj podmienky pre povoľovanie, prevádzku a rušenie skládok a pre dohľad nad nimi po ich zrušení. Smernicou sa takisto ukladá postupné znižovanie objemu biologicky rozložiteľného odpadu v skládkach.

Všetky členské štáty, ktoré dodali správy, oznámili svoje opatrenia na **začlenenie smernice do vnútroštátnych predpisov**. Za neúplné začlenenie smernice Európsky súdny dvor rozhodol v neprospech Spojeného kráľovstva (vec C-423/02). Medzičasom už Komisia dostala oznámenie o prijatí chýbajúcich opatrení. Za neúplné začlenenie smernice Európsky súdny dvor rozhodol aj v neprospech Francúzska (vec C-172/04). Keďže Komisia stále nedostala oznámenie o prijatí chýbajúcich opatrení súvisiacich s iným ako priemyselným, inertným odpadom, rozbehla proti Francúzsku konanie podľa článku 228 Zmluvy o EÚ.

V súčasnosti Komisia hodnotí, či opatrenia na začlenenie do vnútroštátnych predpisov, ktoré oznámili členské štáty, spĺňajú ustanovenia smernice.

Niektoré členské štáty využili možnosť **vylúčiť určité odpady alebo pozemné skládky z niektorých ustanovení** smernice (Taliansko, Slovensko a Švédsko to urobilo pre nie nebezpečný odpad pochádzajúci z banskej činnosti, Francúzsko, Grécko a Španielsko pre ostrovy a izolované osídlenia a Nemecko, Írsko, Holandsko, Slovensko a Švédsko pre podzemné skládky). Komisia zhodnotí, či uvedené výnimky zodpovedajú podmienkam ustanoveným v článku 3 ods. 3 až 5. V súlade s článkom 3 ods. 5 bol zoznam vylúčených ostrovov a izolovaných osídlení, oznámených Komisii, uvedený na internetovej stránke Komisie (http://europa.eu.int/comm/environment/waste/landfill_index.htm) a oznámenie o tom vyšlo v Úradnom vestníku (Ú. v. EÚ C 316, 13.12.2005).

Členské štáty vo svojich správach uviedli, že prijali opatrenia na splnenie **technických požiadaviek** smernice, vrátane ustanovení v súvislosti s usporiadaním, prevádzkou a rušením skládok, ako aj s dohľadom nad nimi po ich zrušení.

Všetky členské štáty oznámili, že zaviedli do svojej legislatívy povinnosť pre prevádzkovateľa pozemnej skládky zahrnúť všetky náklady na jej vytvorenie, prevádzku, zrušenie a dohľad po zrušení do poplatkov pri preberaní odpadu.

Pokiaľ ide o **kritériá pre prijatie odpadu**, väčšina členských štátov vymedzila nejaké kritériá alebo zoznam odpadov prijateľných pre pozemné skládky, ale len Švédsko už rozhodnutie 2003/33/ES ustanovujúce kritériá a postupy pre prijatie odpadu aj zaviedlo.

Všetky členské štáty okrem Českej republiky, Írska a Španielska vo svojich správach poskytli národné stratégie pre **redukciiu biologicky rozložiteľného odpadu určeného do pozemných skládok**. Komisia prijíma všetky nevyhnutné opatrenia, aby dostala chýbajúce stratégie čo najskôr.

---

¹¹ Ú. v. ES L 182, 16.7.1999, s. 1.

Údaje o množstve biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 a o množstve odpadov v pozemných skládkach za každý rok sledovaného obdobia, ktoré dodali členské štáty, nie sú úplné a bude k nim potrebná ďalšia diskusia. Z údajov v správach vidno, že Rakúsko, Flámsko, Dánsko, Holandsko a Švédsko už splnili cieľovú hodnotu na rok 2016 (redukcia množstva odpadu v pozemných skládkach na 35 % množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995), Francúzsko a Nemecko už splnili cieľovú hodnotu na rok 2009 (redukcia množstva odpadu v pozemných skládkach na 50 % množstva vyprodukovaného v roku 1995) a Fínsko a Taliansko už splnili cieľovú hodnotu na rok 2006 (redukcia množstva odpadu v pozemných skládkach na 75 % množstva vyprodukovaného v roku 1995).

Čo sa týka potreby **adaptácie už existujúcich skládok**, dodané údaje svedčia o tom, že v niektorých členských štátoch mnohé existujúce pozemné skládky, najmä skládky nebezpečného odpadu, už teraz spĺňajú smernicu. Pokiaľ však ide o skládky s odpadom iným ako nebezpečným a skládky inertného odpadu, veľmi veľa z nich bude treba v nasledujúcich dvoch sledovaných obdobiach buď dovybaviť, alebo zrušiť, aby 16. júla 2009 už nebola v prevádzke nijaká skládka, ktorá by nebola v súlade so smernicou – ako ukladá jej článok 14.

U viacerých členských štátov tiež nie sú informácie o počte existujúcich pozemných skládok a dosiahnutí ich súladu so smernicou úplné. Môže to byť spôsobené skutočnosťou, že zatiaľ neboli dodané a zhodnotené všetky plány úpravy skládok. Termín na dodanie plánov úpravy skládok bol júl 2002 (nové členské štáty v čase pristúpenia). V nasledujúcom sledovanom období by mal byť k dispozícii presnejší počet existujúcich pozemných skládok a pozemných skládok, ktoré treba zrušiť alebo dovybaviť.

Reagujúc na prijaté sťažnosti, Komisia rozbehla konanie o porušení právnych predpisov proti Španielsku, Grécku, Írsku a Belgicku, pretože sa im nepodarilo získať plány úpravy skládok od všetkých svojich prevádzkovateľov pozemných skládok do 16. júla 2002, ako sa ukladá článkom 14 smernice.

Navyše, Komisia iniciovala „horizontálne“ konania o porušení právnych predpisov proti Taliansku a Francúzsku za nesprávne uplatňovanie článkov 4, 8 a 9 rámcovej smernice o odpadoch a článku 14 smernice o pozemnej skládke odpadov, pretože v týchto členských štátoch existuje veľký počet nepovolených pozemných skládok. Európsky súdny dvor rozhodol v neprospech Španielska, pretože neprijalo nevyhnutné opatrenia na uplatnenie článku 14 smernice o pozemnej skládke odpadov v prípade nekontrolovanej skládky v Punta de Avalos na ostrove Gomera (vec C-157/2004).

Proti Španielsku sa viedlo viacero ďalších súdnych konaní v súvislosti s nekontrolovanými pozemnými skládkami a Súdny dvor rozhodol aj v neprospech Írska (vec C-494/01) a Grécka (vec C-502/03) za systematické nedodržovanie právnych predpisov.